



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Decimvm. De Expiratione Coadjutoriæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 427. An possessio coadjutoris præjudicet jubilationi coadiuti?

Resp. Possessionem Coadjutoris neque præjudicare jubilationi Coadjuti, neque ex dicta possessione perfici illam jubilationem. Lotter. l. 2. q. 25. n. 40. citans Rotam in Tirafon. Coadjutoria. 8.

Novemb. 1598. deducens idiplum ex dictis à se n. præced. nempe quod Coadjutor & Coadjutus uterque se junctim possideat, & possessio utriusve versetur circa diversa, ita nempe, ut Coadjutus possideat beneficium; Coadjutor verò officium, & jus illud de novo creatum.

CAPUT DECIMUM.

De expiratione Coadjutoria.

Questio 428. An & qualiter coadiutoria expiret per mortem coadiuti?

1. **R**esp. primò per obitum Coadjuti cessat coadiutoria temporalis Laym. in c. unic. de cler. agrot. in c. 5. præsentis. n. 5. (ibi enim loquitur de coadiutore Episcopi non perpetuo; cum dicat adveniente administratore legitimo, qualis est capitulum sede vacante, cessare officium administratoris dativi, qualis est iste non perpetuus coadiutor) Fagn. in c. ex parte. de cler. agrot. a n. 9. cum communi, juxta quod expressum in c. grandi de suppl. neglig. prælator. in c. 8. & ibi AA. Et sic expirat Coadjutoria talis cum omnibus ejus effectibus mortuo Coadjuto, sicut jus usu fructuarium perit corpore perempto. Fagn. loc. cit. n. 10. & 11. ubi etiam, quod AA. illud intelligant de morte civili, ut quia renunciat vel deponitur is, cui datus Coadjutor; cum talis quò ad ecclesiam habeatur pro mortuo. idque ad exemplum tutela, quæ similiter finitur per mortem pupilli tam naturalem quam civilem; unde jam mortuo Coadjuto jurisdictionem exercebit Capitulum, vel is, ad quem spectat sede vacante. Fagn. loc. cit. n. 13.

2. Resp. Secundo. Cum Coadjutoria cum futura successione duas complectatur gratias; primam, quæ verè Coadjutoria est; secundam, quæ est provisoriam futuræ successione; prior verè cesset per obitum Coadjuti, utpote cessante ejus causâ finali Gonz. gl. 5. 6. 9. n. 53. Remouch. c. 17. n. 5. Fagn. loc. cit. n. 15. ubi: Coadjutoria hujus secundæ speciei (nimirum cum futura successione) quatenus respicit favorem Coadjuti, expirat eo mortuo ad exemplum Coadjutoria temporalis. citat pro hoc Puteum, decis. 226. n. 3. l. 3. & valent pro hoc rationes, quæ pro extinctione Coadjutoria temporalis, eademque extinctio ad mortem civilem. Altera verò non tam expirat, quam redditur tunc efficax, sive de habitu reducitur ad actum; quia eveniente obitu Coadjuti, jam ipso jure vi clausulæ illius, ex hunc prout ex tunc: acquiritur Coadjutori verus titulus Prælatuæ vel beneficii. Remouch. loc. cit. Fagn. loc. cit. n. 16. ubi: Coadjutoria hæc, in quantum respicit favorem Coadjutoris; per obitum Coadjutoris non expirat, ut declarat Puteus decis. 98. l. 2. per hujusmodi enim gratiam præventivam acquiritur Coadjutori in beneficio jus ad rem, quod eveniente vacatione per obitum Coadjuti efficitur jus plenum &c. ubi nota illud: eveniente vacatione; præcedit namque in eo casu (saltem naturâ) vera vacatio per cessum vel decessum Coadjuti, juxta quod dicitur in literis Coadjutoria: cum primum tale beneficium per cessum vel decessum, sicut

quamvis aliam dimissionem vel amissionem præfati Coadjuti, vel alio quovis modo vacare contigerit. Gonz. loc. cit. n. 66. juncto n. 68. non enim continuatur jus primævum & titulus Coadjuti in Coadjutorem, nec datur fictio non vacationis. Gonz. n. 67. Remouch. loc. cit. sed sequitur intrinsece aliquam vacationis speciem physicam, etsi censeatur moraliter non vacasse beneficium, ex quo statim in ipso momento obitus Coadjuti gratia accipiat vigorem, Remouch, qui tamen in hoc videtur sibi contradicere, dum subdit: proinde apparet, quanta nasceretur utilitas in gratiam Coadjutoris, si caperetur possessio inris pendente vitâ Coadjuti, utpote quod eo casu nullum superesset instans vacuum possessionis non magis quam tituli.

3. Resp. Tertio. Quod si ante concessionem Coadjutoria (intellige perfectam per acceptationem Coadjutoris) decessisset vel etiam cessisset Coadjutus non tam expirabit Coadjutoria, iurisdicatio & administratio, ut docet Engels ad rit. de cler. agrot. n. 9. devolutâ illâ jure ordinario ad capitulum, utpote cui non dabatur coadiutor, & cui per dationem illam coadiutoris non adimebatur iurisdicatio capitularis sede vacante; quam ea ab initio nulla fuit etiam quò ad secundam gratiam, seu gratiam futuræ successione. Garc. p. 4. c. 5. n. 131. Lotter. l. 2. q. 25. n. 47. Remouch. loc. cit. n. 9. quorum sententiam tanquam probabiliorem secuti sumus supra contra Gonz.

Questio 429. An & qualiter cesset coadiutoria per obitum coadiutoris?

Respond. Cessare illam per illius obitum. Remouch. c. 17. n. 1. cum communi. ubi etiam, quod tunc coadiutus de novo possit per modum cessionis vel canonice resignationis disporre de suo beneficio vel prælatuæ. An verò dein, superveniente obitu coadiuti in mense ordinarii, possit illud providere ordinarius, pender ex illa questione; num per manus Papalis appositionem in favorem Coadjutoris manserit illud deinceps affectum, & subductum provisioni ordinariis in quò puncto affirmativam tenent Remouch. loc. cit. & Ventrigl. tom. 2. annot. 13. n. 55. & de quò nos satis supra.

**

O 4

Quest.

Quaestio 430. An & qualiter Coadiutoria cesset per renunciationem, seu cessionem Coadiutorii?

1. **R** Esp. Cessare Coadiutoriam cessione Coadiutoris Remouch. *loc. cit. n. 2.* Gonz. *gl. 5. §. 9. n. 131.* Ventrigl. *tom. 2. loc. cit. n. 56.* modò accedat consensus superioris, nimirum Papæ vel Ordinarii pro qualitate beneficii. Remouch. Ventrigl. Gonz. *ll. cit.* quia Coadjutor cum futura successione per acceptationem Coadiutoria videtur contraxisse initialiter matrimonium cum Ecclesia, Remouch. Ita etiam ut in hoc non attendatur Coadjuti consensus, vel dissensus. Remouch. *loc. cit.* cum Coadiutoria concessa in favorem Coadjuti in consequentiam tantum; principaliter verò in favorem Ecclesie. Remouch. Gonz. *ll. cit.* nunquam autem attenditur, quod in consequentiam venit; sed quod principaliter agitur. Gonz. *gl. 45. §. 1. n. 35.* citatis plurimis textibus juris civilis & AA. Distinguunt tamen hoc ipsum alti, ita ut renunciare nequeat, & cedere invito Coadjuto propria auctoritate, vel etiam cum consensu Ordinarii: possit tamen id ipsum cum consensu Papæ. Item possit id ipsum de licentia Ordinarii, dum consentit Ordinarius. Ventrigl. *loc. cit.* Garc. *p. 4. c. 5. n. 125.*

2. Futura verò successioni; cum sit merè in ejus favorem cedere, & renunciare potest Coadjutor absque consensu superioris & Coadjuti. Garc. *loc. cit.* siquidem sic renunciare quis potest literis ad beneficia, seu juri ad beneficium. Garc. *p. 11. c. 3. n. 247.* citatis quamplurimis.

3. Cessat quoque Coadiutoria per renunciationem Coadiutoris in favorem, seu potius transfertur in alium, modò accedat consensus Papæ & Coadjuti respectu personæ resignatarii, ceteraque qualitates per Trid. in Coadjutore requisitæ. Remouch. *loc. cit. n. 4.*

Quaestio 431. Num expiret Coadiutoria per mortem concedentis.

1. **R** Esp. Quamvis re integra regulariter gratia super beneficiis vacaturis expirent morte concedentis Papæ juxta expressum textum *c. si cui. de prob. in 6. & per regul. 10. Cancell. revocari soleant gratia quæcumque expectativa, & reprobari de super obtenta & expedita litera.* Quamvis etiam similes gratia expectativa respectu dignitatum collatarum concessa non sine prævio consensu (ut fieri solet) collatorum ordinariorum, aut patronorum re adhuc integra expirent per mortem illorum, qui in eas suum præbuere consensum, ut pote per quas non videtur tolli jus successoris, quo minus is re adhuc integra sive ante effectum gratiæ, aut simplicis commissionis de providendo, uti possit illo suo jure, & disponere de beneficio in suo mense vacante, ut habet & probat Remouch. *n. 17. n. 9.* Idque eò magis, quòd dispositio defuncti ordinarii aut patroni non habeat formam, & vim canonicæ provisionis, sed nudi consensus. Secus accidit in electivis; dum non nisi de consensu electorum seu capituli concedi ad illa solent gratia expectativa, quæ præbito semel hoc consensu, non expirent morte præbentium illum; eò quòd Capitulum non moriatur, nec habere dicatur successores, etsi omnia ejus membra seu singuli Capitularium decesserint subintrañtibz aliis: sed semper idem sit Capitulum, non obstanto, quòd recipias

incrementum & diminutionem seu subrogationem singulorum. Remouch. *loc. cit. n. 8.* Licet inquam hæc ita se habeant, adhuc Coadiutoria respectu majorum dignitatum concessa servatis servandis ex præscripto Tridentini non expirent ex dictis causis. Idque propter dicti Concilii auctoritatem eas permittentis, ob quam sufficit consensus semel ordinatum seu Capitulum juxta naturam dignitatis aut beneficii, & Papam antecessorem ex causa rationabili conformata dispositioni conciliari ex nunc prout ex tunc contulisse. Remouch. *n. 11.* vi enim dictæ clausulæ desit res esse integra. Remouch. *ibidem,* & gratia jam est perfecta. Garc. *p. 6. c. 2. n. 305.* ubi: gratia ad beneficium vacaturum incertum non expirat morte Papæ ante vacationem, etiam re integrâ, quando non committit provisionem, sed ipse confert ex nunc prout ex tunc; quia tunc gratia est facta, pro quo recitat *decis. Rotæ in una Calleguriana expectativa. 1. Jul. 1592.* Idque multò magis procedit in gratia ad certum beneficium vacaturum facta certæ personæ, ut idem tradit *loc. cit. n. 300.* adeò que multò maxime, dum Papa non mandat, sed ipse confert ex nunc prout ex tunc, uti fit in cessionibus Coadiutoria.

2. Neque obstat responsioni *cit. c. si cui. & regul. 10. cancellar.* uti nec Tridentinum *sess. 24. c. 19. & sess. 25. c. 7.* quia loquatur de meris expectativis & mandatis de providendo, uti & de beneficiis simplicibus non habitibus ad Coadiutorias. Remouch. *n. 12.* respectu quorum data gratia expectativa vel simplices istiusmodi commissiones de providendo videntur expirare per mortem Papæ concedentis aut Ordinarii consentientis, propter deficientem concilii auctoritatem & fomentum; & quia insuper nullo jure suffulcuntur, ideò que Ordinarium & Papam successorem, dum vacabunt, posse providere de talibus beneficiis. Remouch. *n. 13.* quietiam *n. 14.* subjungit, id ipsum, quod dictum de talibus beneficiis, potiore ratione obtinere respectu officiorum secularium, ex quo illa simpliciter & absolute dependent à collatoribus, sic ut Princeps super illis nequeat concedere Coadiutorias, vel, ut vocant, supervivencias in præjudicium successorum, quibus non possunt legem imponere ut æqualibus juxta *c. innotuit. de elect.* quod citat, maxime quando ejusmodi commissiones sunt gratuiæ. Num verò integer magistratus aliquis secularis annalis, seu ad annum tantum durans possit concedere validas & irrevocabiles istiusmodi Coadiutorias, seu supervivencias, merito dubitat Remouch. *loc. cit. n. 17.* pro cujus confirmatione tali magistratui annali applicari saltem non posse affirmat, quæ dicta paulò supra hac *eadem quaest.* de Capitulo, utpote quod non renovatur uno actu, quin & moraliter nunquam renovatur, dum singulis deficientibus subrogantur singuli, nec ideo minus manet idem corpus; in tali verò annali magistratu seu collegio totum corpus uno actu dissolvatur.

* * *

Quaest.

Quaestio 432. An & qualiter expiret Coadjutoria per assecutionem beneficii incompatibilis?

R Esp. Si post obtentam Coadjutoriam Coadjutor assequatur beneficium cum es incompatible, expirat Coadjutoria; neque ex vi illius potest in prabenda succedere. Wamels. *de jure pontif. conf. 16. n. 9.* Remouch. *cit. c. 17. n. 3.* remissive Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 1. §. 13. n. 33.* Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 30.* citans Garciam *p. 4. c. 5. n. 123 & 124.* uti idiplum e jusque ratio manifeste colligitur *ex clem. gratia. de rescript. ibi: censis renunciare gratia, ut de beneficio vel dignitate providearis, si ante adeptionem ejusdem aliud beneficium pacifice obtineas, quod simul de jure cum dignitate vel beneficio virtute dicta gratia tibi debitor evincere non possis, licet illud resignaveris, aut sis resignare paratus &c.* quam constitutionem non intelligendam tantum de gratis mire expectativis, sed comprehendere etiam Coadjutorias veras cum futura successione, fuse ostendit Wamels. *loc. cit.* per plures numeros *seq.* Neque elides rationem datam in dicta constitutione, nempe quod talis per adeptionem talis beneficii non censeatur adhuc renunciasse futurae successioni, dicendo: ad hoc, ut beneficium vacet per assecutionem alterius incompatible, necessaria est assecutio realis cum perceptione fructuum; adeoque, cum Coadjutor non fuerit adhuc assecutus possessionem primi beneficii, seu respectu cuius est Coadjutor ante eventum obitum Coadjuti, non videtur per adeptionem secundi beneficii incompatible renunciasse futurae successioni. Nam ex alio adhuc capite, ut Tondut. *loc. cit. d. n. 34.* indicat, videtur renunciasse illi successioni; quia nimirum admittentem

do tale beneficium cum Coadjutoris officio incompatible, reddidit se inhabilem ad fungendum munere Coadjutoris; superveniente autem tali inhabilitate, cessat Coadjutoria, de quo sic

Quaestio 433. An & qualiter expiret Coadjutoria ex superveniente incapacitate Coadjutoris.

R Esp. Coadjutoria aequae cessat per supervententem inhabilitatem Coadjutoris, ac per obitum Coadjuti ob paritatem rationis in utroque casu, nempe, quod sicut Coadjutore reddito inhabili, nullus est, qui adjuvet, sic mortuo Coadjuro nullus sit, qui adjuvetur; sic itaque, si Coadjutor efficiatur omnino inhabilis & impotens inhabilitate, vel impotentia perpetua, cessat Coadjutoria. Tondut. *qq. benef. p. 2. c. 2. §. 1. n. 35. & 36.* testans sic decisum a Rota *decis. 602. n. 3. & seq. p. 8. recent.* ubi dictum fuerit, quod si Coadjutor factus fuerit caecus, aut irregularis, seu alia incapax ad possidenda beneficia, corrumpit futura successio, nisi Coadjutoria esset effectuatam quoad futuram successione, utpote quia mortuus esset Coadjutus; tunc enim caecitas post mortem Coadjuti superveniens non privaret Coadjutorem (qui jam principalis factus est) beneficio, in quo Coadjutor deputatus fuerat. At si impedimentum superveniret gratia futurae successione nondum confirmata, haberetur pro non facta tanquam redacta ad illum casum, a quo incipere non poterat, ut dicitur in *Valentina Coadjutoria 12. Jan. 1637.* quae est ipsa illa *decisio 602.* teste Tonduto.



CAPUT UNDECIMUM.

De Coadjuti obligatione & potestate.

Quaestio 434. Num Coadjutus inidoneus teneatur permittere administrationem Coadjutori?

R Esp. affirmative. Remouch. *cit. c. 14. n. 1.* idque, ut idem *ibidem* sive coadjutus consenserit in dationem Coadjutoris, sive non consenserit; aequum enim est, ut ille, qui ob corporis impotentiam aut negotiorum multitudinem non potest munus illi incumbens explere, permittat illud per Coadjutorem suppleri. Verum non solum aequum esse videtur Remouch. *loc. cit.* sed & ad hoc absolute teneri Coadjutum, evincit causa, ob quam datus Coadjutor, nempe necessitatis, aut utilitatis ecclesiae, ne scilicet illa propter impedimentum Praelati detrimentum patiat. Unde etiam Castropal. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 9.* multandum judicat talem Coadjutum impeditum, nolentem pro se tempo-

re illius impedimenti deservire Coadjutorem. Sed neque contrarium inferri videtur ex eo, quod diximus supra ex Engels *ad tit. de cler. agror. n. 6.* non teneri Coadjutum deservire per suum Coadjutorem in iis casibus, quibus alias ob legitimum impedimentum possit in absentia lucrari fructus & distributiones. Licet enim hinc formari posset haec sequela: si non tenetur in eo casu inservire per Coadjutorem, potest etiam eum impedire ne deserviat, absque eo, quod amittat fructus aut distributiones: non tamen sequitur, posse illum impedire Coadjutorem absque eo, quod per hoc peccet, dum aliunde ad illum non impediendum tenetur, nempe ne cultus divinus, & Ecclesia damnum patiat.

Quaestio